

Predseda — Chairman
prof. MVDr. Jozef BÍREŠ, DrSc.
Štátna veterinárna a potravinová správa SR
Bratislava

Redakčná rada:
prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD.
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
Košice
MVDr. Ján Greguš
Pharmacopola Žiar nad Hronom
MVDr. Jozef Pokorný
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov Košice
MVDr. Ladislav Stodola
Komora veterinárnych lekárov SR Bratislava
Mgr. Ľudmila Kundríková
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
Košice

Šéfredaktor:
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc.

Technickí redaktori — Technical editors
Dagmar Matejová
MVDr. Milan Greguš

Jazyková úprava — Language correction
Dagmar Matejová

Grafická úprava, foto — Graphic design&photo
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc., Harlequin s.r.o.

Grafika, sadzba a tlač — Pre-press and print
Harlequin, s.r.o., reprografické štúdio
Bernolákova 8, 040 01 Košice

Evidenčné číslo: EV 3763/09

Distribúcia — Distribution
Versus, s.r.o., Bratislava

Vydavateľ — Publisher
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/A, 041 77 Košice
IČO 00 493 546
V roku 2014 vychádza 3 x ročne ako dvojčíslo.
www.ivvl.sk

Adresa redakcie — Editorial office address
Redakcia SVČ
Cesta pod Hradovou 13/A, 041 77 Košice
tel.: +421-55-7969150
e-mail: svc@ivvl.sk

Objednávky predplatného a inzercie — Subscription and
advert orders
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/A, 041 77 Košice
tel.: +421-55-7969150, e-mail: ivvl@ivvl.sk

Slovenský veterinársky časopis vychádza 6x ročne,
ročné predplatné: 33,50 EUR
Bankové spojenie: Štátna pokladnica Bratislava,
BÚ č.: 7000151337/8180
Jednotlivé čísla SVČ budú v predaji v Inštitúte
vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach.

Slovak Veterinary Journal (6 issues a year)
is published by the Institute for Postgraduate
Education of Veterinary Surgeons,
Cesta pod Hradovou 13/A, 041 77 Košice.
Orders are accepted by the editorial office and
subscription should be sent to: Štátna pokladnica
Bratislava, Slovak Republic, account
No.: 7000151337/8180

Autori sú zodpovední za obsahovú a jazykovú stránku
príspevkov.

Nevyžiadané rukopisy, fotografie, diapozitívy a kresby
sa nevracajú.

© Akékoľvek reprodukovanie textových a obrazových
častí je povolené len s písomným súhlasom šéfredakto-
ra alebo vydavateľa.

Dátum vydania: august 2014

Podávanie novinových zásielok povolené
Východoslovenským riaditeľstvom pošty Košice
pod č. VsRP – 2896/96 zo dňa 26.9.1996

EDITORIÁL

Vážení čitatelia,

dostáva sa k Vám prázdninové dvojčíslo Slovenského veterinárskeho časopisu. V období, kedy väčšina trávi dovolenkové obdobie, určite potešia každé odborné informácie. So záujmom si prečítate skúsenosti z pôsobenia našich kolegov v zahraničných misiách v rozvojových krajinách, ktoré sú aj v súčasnosti príkladom zodpovednosti veterinárneho lekára za zdravie ľudí cestou udržiavania dobrého zdravotného stavu u zvierat. Aj ďalšie príspevky poukazujú, aké dôležité je vzdelávanie, výskum a praktická aplikácia poznatkov pri zabezpečení zdravotnej bezpečnosti a kvality potravinového reťazca z farmy na stôl organizáciami veterinárnej starostlivosti a kontroly potravín. Novým možnostiam využitia probiotík a prebiotík vo veterinárnej medicíne je venovaná rozsiahla časť obsahu časopisu. Všetci sme znepokojení šírením vírusu Eboly na africkom kontinente, preto odborná informácia je na mieste. Z významných udalostí do pozornosti vyberáme 82. generálne zasadnutie OIE v Paríži a medzinárodnú konferenciu Hygiene Alimentorum. Vzácné medzinárodné ocenenie v oblasti veterinárnej starostlivosti sa Slovensku dostalo tým, že na pôde OIE v Paríži sme prebrali certifikát o zanedbateľnom riziku BSE a status krajiny bez výskytu moru malých prežúvavcov. V časopise spomíname na osobnosti, ktoré významnou mierou prispeli k rozvoju veterinárnej medicíny a profesie a medzicasom nás opustili.

Za redakčnú radu želim pri čítaní obsahu časopisu odborné potešenie a pekné dovolenkové zážitky.

Prof. MVDr. Jozef Bireš, DrSc.,
predseda redakčnej rady

112 VÍRUS HORÚČKY EBOLA

136 ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA SR
INFORMUJE

151 EFEKTIVITA PROBIOTÍK A PREBIOTÍK V PREVENCIÍ AKÚTNEJ
ULCERÓZNEJ KOLITÍDY

157 LDH A JEHO IZOENZÝMY V DIAGNOSTIKE OCHORENÍ
RESPIRAČNÉHO APARÁTU U TELIAT

164 BAKTERIÁLNE ENTERITÍDY NA SLOVENSKU
V ROKOCH 1999–2013

169 ATESTAČNÉ PRÁCE OBHÁJENÉ NA INŠTITÚTE VZDELÁVANIA
VETERINÁRNYCH LEKÁROV V PRVOM POLROKU 2014

Na obálke Gejza Kieselbach (1893–1965): Hlava býka, detail, olej, plátno 1922

Abstrakty vedeckých príspevkov v anglickom jazyku sú uvádzané v medzinárodnej databáze
Food Science and Technology Abstracts (FSTA).

OBSAH

Úradná kontrola a bezpečnosť potravín, producent, spotrebiteľ

Animálne herpesvírusy: permanentne aktuálne (Lešník, F.)	110
Vírus horúčky Ebola (Kalinová, Z., Juriš, P.)	112
Diagnostika a profylaxia kliešťovej encefalitídy (Základná, E., Dorko, E., Rimárová, K.)	114
Patogény v odpadových vodách a kaloch (Dudlová, A., Juriš, P.)	118
Význam draslíka v organizme ľudí a zvierat a jeho výskyt v potravinách (Korének, M., Koréneková, B., Húska, M.)	122
Mechanizmy fágovej rezistencie u baktérií mliečného kvasenia (Dubíková, K., Tomáška, M., Javorský, P., Pristaš, P.)	124
Postup implementácie polymerázovej reťazovej reakcie do mikrobiologickej analýzy potravín (Kuchta, T., Kačíková, E.)	126
Vplyv konzumovaných potravín a prídavných látok na organizmus detí (Čisláková, L.)	127
Mihuľovité (Petromyzontidae) a ich biologická charakteristika (Šimko, Š., Šimková, Z.)	129
Z našich polí, lúk a lesov (Renčko, A., Daňová D.)	132
Recenzia	135

Informácie z úradnej veterinárnej praxe, potravinárskej a poľnohospodárskej legislatívy, Komory veterinárnych lekárov SR a UVLF v Košiciach

Štátna veterinárna a potravinová správa SR informuje	136
--	-----

Veterinárna starostlivosť, prevencia v prvovýrobe, nozologická problematika, životné prostredie

Vplyv aplikácie probiotík a prítomnosti komenzálnych baktérií na vývin a moduláciu prirodzenej imunitnej odpovede (Popper, M., Tkáčiková, L., Gancarčíková, S., Nemcová, R., Sopková, D.)	147
Efektívnosť probiotík a prebiotík v prevencii akútnej ulceróznej kolitídy (Šoltéssová, A., Hijová, E., Salaj, R., Kuzma, J., Bomba, A., Strojny, L., Petrášová, D.)	151
Biochemické parametre v krvi psov po aplikácii kmeňov <i>Lactobacillus fermentum</i> CCM 7421 a <i>Bifidobacterium animalis</i> B/12 (Strompfová, V., Lauková A.)	155
LDH a jeho izoenzy my v diagnostike ochorení respiračného aparátu u teliat (Šoltéssová, H., Nagyová, V., Tóthová, Cs., Nagy, O.)	157
Transport Cl ⁻ , HCO ₃ ⁻ , a SCFA cez epitel bachora prežúvavcov (Daňo, M., Galamboš, M., Roskopfová, O.)	159
K problémom eradikačného procesu besnoty na Slovensku (Nagyová, A., Saládiová, D., Turek, P., Máté, D.)	161
Bakteriálne enteritídy na Slovensku v rokoch 1999–2013 (Turek, P., Máté, D., Saládiová, D., Nagyová, A.)	164
Giardióza, epidemiológia a patogenéza (Dudlová, A., Juriš, P., Papajová, I., Vasilková, Z.)	166

Informácie zo spoločenských akcií, kongresov, výstav a personálie

Odpočít vzdelávacích aktivít IVVL ku dňu 30.06.2014	169
Atestačné práce obhájené na Inštitúte vzdelávania veterinárnych lekárov v prvom polroku 2014	169
Jubilejná HYGIENA ALIMENTORUM v duchu bezpečnosti a tradičnej kvality mäsa a mäsových výrobkov (Turek, P.)	171
Pred päťdesiatimi rokmi začala československá vedecko-technická spolupráca v Alžírsku (Orban, P.)	174
Pôsobenie slovenských veterinárnych lekárov na africkom kontinente (Kubinec, J., Orban, O.)	184
Prehľad hlásených nežiaducich účinkov veterinárnych liekov a vakcín v SR v roku 2013	200
Školenie podkúvačov (Meitnerová, E.)	201
MVDr. Michal Flešár - dlhoročný pracovník veterinárneho ústavu v Prešove oslavuje 85. narodeniny	202
Jubilanti v 3. a 4. štvrtroku 2014	203
Nedožití osemdesiatiny doc. Jakého (Blecha, J.)	203
Za MVDr. Jánom Legárdom (Míholic, Š.)	204
Odišla prorektorka prof. Ing. Oľga Ondrašovičová, CSc. (Kundríková, L.)	204
Za doc. MVDr. Jánom Jantošovičom, PhD. (Kozák, M.)	205
Odišiel vzácny človek (Reichel, P.)	206
Z našich radov odišli	206

CONTENT

Official control and food safety, producer, consumer

Animal herpesviruses: permanently topical (Lešník, F.)	110
Virus of Ebola fever (Kalinová, Z., Juriš, P.)	112
Diagnostics and prophylaxis of tick-borne encephalitis (Zácutná, E., Dorko, E., Rimárová, K.)	114
Pathogens in wastewater and sludge (Dudlová, A., Juriš, P.)	118
Significance of potassium in the organism of people and animals and its occurrence in foodstuffs (Korének, M., Koréneková, B., Húska, M.)	122
Mechanisms of phage resistance in bacteria of lactic acid fermentation bacteria (Dubíková, K., Tomáška, M., Javorský, P., Pristaš, P.)	124
Progress in the implementation of polymerase chain reaction to microbiological analysis of food (Kuchta, T., Kaclíková, E.)	126
The effect of consumed food and additive substances on the organism of children (Čisláková, L.)	127
The lampreys (<i>Petromyzontidae</i>) and their biological characteristics (Šimko, Š., Šimková, Z.)	129
From our fields, meadows, and forests (Renčko, A., Daňová, D.)	132
Review	135

Information from official veterinary practice, food and agricultural legislation, Chamber of veterinarians of SR and UVMPH in Košice

The Slovak Veterinary and Food Administration informs	136
---	-----

Veterinary care, prevention in primary production, nosologic problem, environment

The effect of probiotic application and presence of commensal bacteria on the development and modulation of the natural immune response (Popper, M., Tkáčiková, E., Gancarčíková, S., Nemcová, R., Sopková, D.)	147
Effectiveness of probiotics and prebiotics in the prevention of acute colitis (Šoltésová, A., Hijová, E., Salaj, R., Kuzma, J., Bomba, A., Strojny, L., Petrášová, D.)	151
Biochemical parameters in blood of dogs after application of <i>Lactobacillus fermentum</i> CCM 7421 a <i>Bifidobacterium animalis</i> B/12 (Strompfová, V., Lauková, A.)	155
LDH and its isoenzymes in the diagnosis of the diseases of the respiratory system in calves (Šoltésová, H., Nagyová, V., Tóthová, Cs., Nagy, O.)	157
Transport of Cl ⁻ , HCO ₃ ⁻ , and SCFA through the rumen epithelium of ruminants (Daňo, M., Galamboš, M., Rosskopfová, O.)	159
To the problem of the eradication process of rabies in Slovakia (Nagyová, A., Saládiová, D., Turek, P., Máté, D.)	161
Bacterial enteritis in Slovakia in 1999–2013 (Turek, P., Máté, D., Saládiová, D., Nagyová, A.)	164
Giardiasis, epidemiology and pathogenesis (Dudlová, A., Juriš, P., Papajová, I., Vasilková, Z.)	166

Information from social events, congresses, exhibitions and personal data

Educational activities organised by the Institute for postgraduate education of veterinary surgeons to 30.06.2014	169
Postgraduate works defended at the Institute for postgraduate education of veterinary surgeons in the first half of 2014	169
The jubilee exhibition HYGIENA ALIMENTORUM in the spirit of safety and traditional quality of meat and meat products (Turek, P.)	171
Fifty years ago the Czechoslovak scientific-technical cooperation in Algeria started (Orban, P.)	174
Activities of Slovak veterinary surgeons on the African continent (Kubinec, J., Orban, O.)	184
Summary of reported adverse reactions of veterinary medicines and vaccines in SR in 2013	200
Training of farriers (Meitnerová, E.)	201
MVDr. Michal Flešár – long-time workers of the Veterinary Institute in Prešov celebrates 85th birthday	202
Life anniversaries in 3 rd and 4 th quarter 2014	203
Memory of the eightieth birthday of the deceased doc. Jaký (Blecha, J.)	203
MVDr. Ján Legárd has left us (Miholics, Š.)	204
Vice-chancellor prof. Ing. Oľga Ondrašovičová, CSc. has left us (Kundríková, E.)	204
Doc. MVDr. Ján Jantošovič, PhD. has left us (Kozák, M.)	205
The honourable man has left us (Reichel, P.)	206
The departed of our community	206